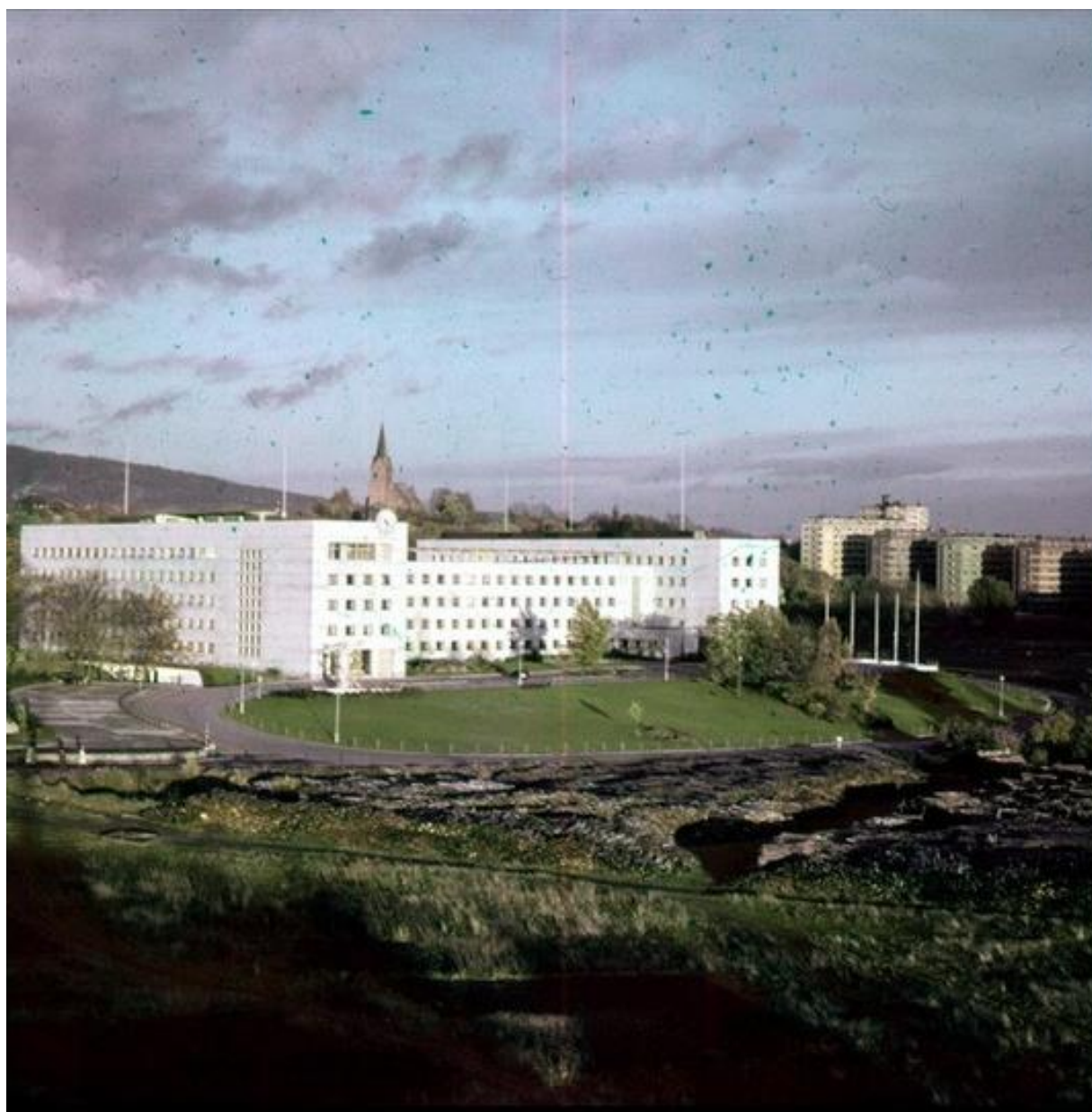

NRKs hovedkontor på Marienlyst

80 års historie for hus og tomt

Kringkasting i Oslo

1. juli 1933 ble Norsk Rikskringkasting, * NR, opprettet som et statlig kringkastingsselskap. Selskapet hadde som formål å overta og videreutvikle de etablerte, private kringkastingsselskapene i Norge.

Disse var;

Kringkastingsselskapet AS i Oslo, stiftet i april 1925,

Kringkastingsselskapene i Bergen og Tromsø, stiftet i 1926,

Kringkastingsselskapet i Ålesund, stiftet i 1927.

Tanken var å få til en enhetlig utbygging av kringkastingsvirksomheten i Norge.

Før Kringkastingsselskapet AS i Oslo ble stiftet i april 1925, var det noen forsøk på å drive en viss form for kringkasting i Norge. De første var to ungdommer i Drammen som drev lokale og ulovlige radiosendinger fra egenprodusert utstyr fra 1922 til 1924.

I Oslo var det Kristiania Broadcasting, Televerkets prøvestasjon på Tryvasshøgda, som avviklet noen prøvesendinger med start i februar 1923 og i ca. 3 måneder fra et i provisorisk studio i stasjonsbestyrerens kontor.

Disse prøvesendingene ble samme år flyttet til Telegrafbygningen i Oslo sentrum og fortsatte fram til oktober 1923.

Det var stille i eteren fram til desember 1924. Da ble prøvesendingene gjenopptatt i studioer i Telegrafbygningens bibliotek og i Telegrafverkets kabelavdeling i Tollbugt. 23.

I tillegg ble noen sendinger avviklet fra et studio i Kringkastingsselskapet AS sine første kontorer i Karl Johans gate 8. I løpet av sommeren 1925 etablerte det nye kringkastingsselskapet seg med studioer i tidligere Brødrene Hals Pianofabrikk, Stortingsgaten 24/26, i Continentalkvartalet.

Kringkastingsselskapet AS i Oslo, hadde sin første offisielle sending 29. april 1925.

Norsk rikskringkasting ble, som et statlig eid kringkastingsmonopol, dannet 1. juli 1933, med Olav Midttun som Riksprogramsjef.

Kringkastingshuset, lokalisering

Ledelsen i NR så tidlig at lokalene i sentrum var svært dårlig egnet til driften og ikke minst til utvikling av et kringkastingsselskap. Det ble umiddelbart igangsatt planlegging for å flytte virksomheten til et bedre egnet kringkastingshus.

Lokalene i Brødrene Hals pianofabrikk hadde over en periode blitt kraftig redusert pga. utvidelse av Hotell Continental samt pga. etablering av Roald Amundsens gate (nå Olav V gate).

For øvrig var bygningen i så dårlig forfatning at Helserådet la ned forbud om å benytte enkelte rom og la begrensninger for bruk av studioer og en del andre rom.

Det ble nødvendig å leie en del lokaler for administrasjonen i den nyoppførte Odd Fellow- gården. Virksomheten fortsatte imidlertid i sentrum fram til 1941, da et nytt Kringkastingshus sto klart for delvis innflytting. I tillegg til de nevnte lokalene, ble det i 1938 til 1944/45, leiet lokaler i Kristian Augusts gate 15, etter Masken teater og i samme bygning som Bjørneviks Teater lå. Der ble det innredet 5 studioer, en del tekniske rom samt kontorer og møterom.

For Radioorkesteret ble leid lokaler for et provisorisk studio i Nasjonalgalleriet, fra 1935 til 1943.

Allerede i 1934 ble fire alternative lokaliseringer for et nytt kringkastingshus lansert; Observatorietomten, Kontraskjæret, Tøyen og NSB- tomten på Blindern. Det var enighet i NRs styre at det nye kringkastingshuset burde bygges på Blindern-området. NSB- tomten var i utgangspunktet anskaffet av NSB for en planlagt jernbanetrasé fra Bestum til Grefsen, med en jernbanestasjon, Majorstua stasjon, der kringkastingshuset ligger i dag. I 1936 ble det ved Stortingsvedtak besluttet at NRs hovedkontor skulle bygges på Marienlyst. Påtenkt tomteparsell var området hvor Shell- stasjonen befinner seg i dag. Etter råd fra arkitekt Holter, ble lokaliseringen flyttet lenger vestover, til nåværende tomt. Grunnlaget for beslutningen var at den nye tomten ga langt større muligheter for senere utvidelser av NR sin virksomhet på denne tomten. Stortinget vedtok i juni 1938 for andre gang, bygging av Kringkastingshuset, men lokalisert på en annen og nåværende tomt.

**Forkortelsen NRK, erstattet forkortelsen NR etter frigjøringen i 1945.*

Tomten

NRKs eiendom på Marienlyst består i dag av 3 tomtedeler

- Del 1. Hovedtomten, gnr. 46, bnr. 107, er i dag eid grunn, 84.288,4 m2.
Denne tomten besto opprinnelig av 4 tomte- parseller;
Parsell 1. 46/93. NRK overtok i 1938, 16.640 m2 fra NSB.
Målebrevet ble utstedt så sent som i 1957.
Parsell 2 og 3. 38/271 og 273. Hhv. 2.225 m2 og 4.571,6 m2 kjøpt i 1941
fra A/S Lille Frøen Tomteselskap.
Parsell 4. 46/107. Areal, 60.781 m2. Tomten var først festet fra OVF og ble kjøpt i 1988/89 fra OVF.
Alle disse tomteparsellene ble i 2014 sammenføyd til ett gårds- og bruksnummer, gnr.46, bnr. 107.
- Del 2. Festet tomt, gnr. 46, bnr. 116, hvor menighetshuset står. Arealer er, 3.054,3 m2.
Bortfester er OVF. NRK kjøpte bygningen i 1982, tidligere Vestre Aker Menighetshus.
- Del 3. NRK eier 1/3 av innkjøringsveien fra Blindernveien. Dette er et sameie , gnr. 46, bnr. 129, som er tomtegrunnen til innkjøringsveien fra Blindernveien i nord.
Tomten eies av Undervisningsbygg, OVF, SiO og NRK. Her har NRK driftsansvaret og belaster de øvrige parter etter eierbrøk.
SiO (Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus) og OVF (Opplysningsvesenets Fond) eier 1/3 sammen, etter at SiO nylig kjøpte en tomteparsell av OVF.

I tillegg til de beskrevne tomter eide NRK tidligere en tomt, ca. 13.640 m2, syd for Suhms gate, i Gydas vei, hvor det var provisoriske bygninger/ brakker som ble benyttet av fotografer, til filmklipping/redigering, personalopplæring, skolekringkasting og barnehage. Ca. 8.350 m2 ble festet i 1966 og senere, i 1991, kjøpt fra OVF. Nabotomten på ca. 5.300 m2 ble overdratt i 1995 fra Statsbygg.

Senere ble tomtene overdratt fra NRK, til et samarbeidsfellesskap med Peab, OBOS og NRK, og bebygget med boligblokker, Marienlyst Park.

Ervervelsen av disse tomteparsellene hadde økonomisk sammenheng med NRKs salg av Lambertseter Kringkaster som besto av en senderbygning med en kortbølge sender, senere AM sender, 67.000 m² tomtegrunn og 2 radiomaster, ca. 150 m høye.

Lambertseter Kringkaster (også kalt Oslo Kringkaster) ble åpnet 1929 og nedlagt i 1954 da virksomheten flyttet til Kløfta Kringkaster i 1954. Lambertseter eiendommen ble solgt til staten i 1978. Mastene ble revet i 1975.

Kløfta Kringkaster ble nedlagt i 1995.

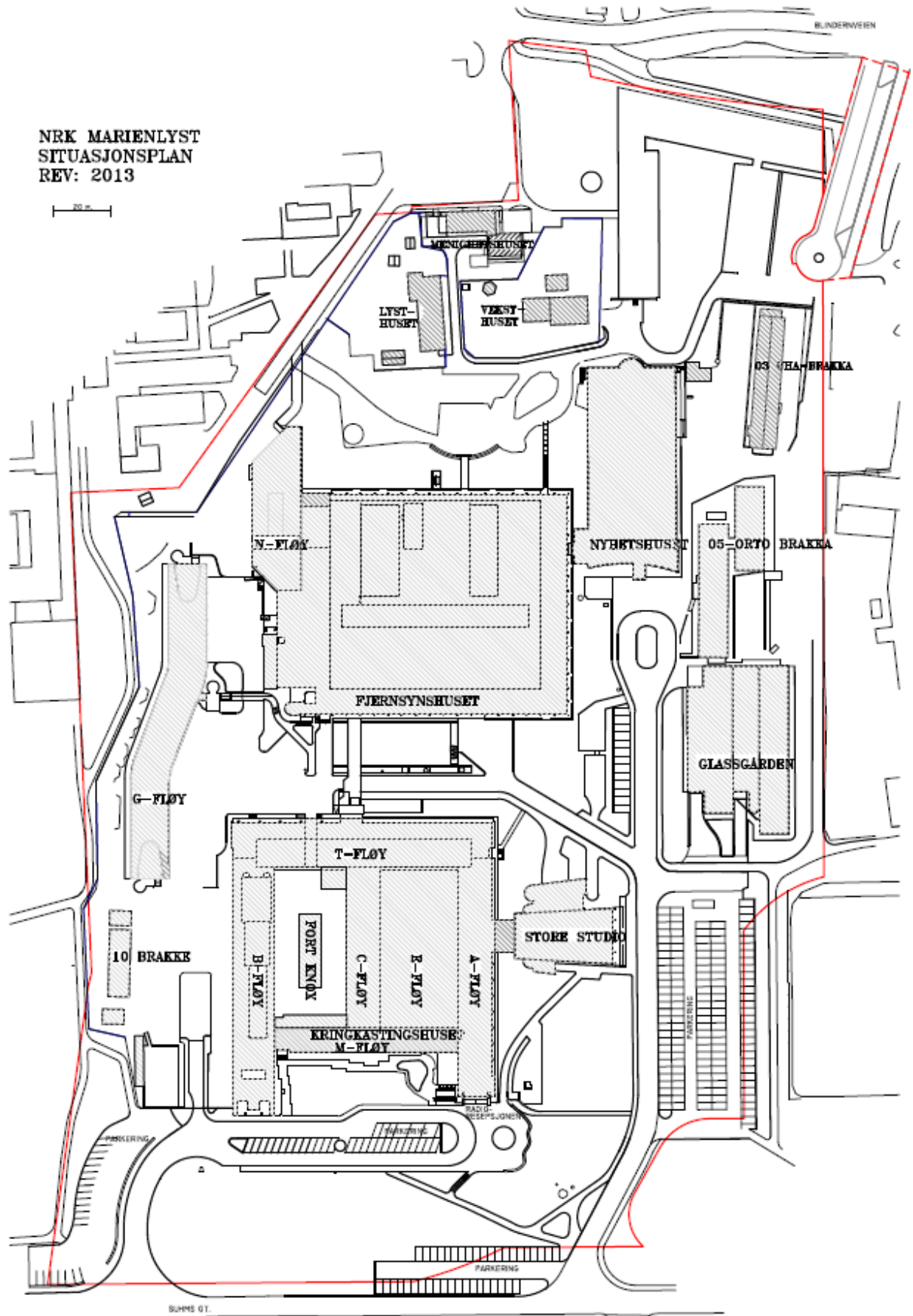
Fra 1938 til 1941 var NRs adresse på Marienlyst, «Vei 136B nr.2», Aker kommune.

Fra 1941 og fram til 1956 var adressen, Suhms gate 23.

Fra 1956 har adressen vært Bjørnstjerne Bjørnsons Plass 1.

NRK MARIENLYST
SITUASJONSPLAN
REV: 2013

20 m

Situasjonsplan. Heltrukken rød strek viser tomtegrensen. Stiplet strek viser sameietomt.

Grenseforhold

I vest, mot UiO, er ikke tomtegrensen og dagens gjerde sammenfallende.

Grensen stryker Kjemibyggets yttervegg og går ca. 6 m inne på utearealet til Studentskipnadens, SiO, barnehage i Sem Selands vei. Dvs. at UiO og SiO benytter deler av NRKs tomt til hhv. sti/grøntområde og til uteareal for barnehage.

Mot syd og sydøst benytter NRK noe av kommunens og OVF sin tomtegrunn til hhv. parkering/gressplen og til parkering. Mot øst følger grensen gjerdet mot Marienlyst skole og fortsetter stort sett langs innkjøringen fra Blindernveien. Mot nord grenser tomten til den øverste parkeringsplassen som NRK i dag leier av OVF. Videre følger grensen menighetshusets nordfasade og forsetter midt i Sem Selands vei og inn i SiO- barnehagen.

Regulerings- og fredningsforhold

Reguleringsstatus for eiendommen er å finne i en stadfestet bebyggelsesplan, som er å betrakte som en detalj-regulering. Her fremgår det i detalj hvordan eiendommen er utnyttet og hvordan den kan utvikles videre, mht. videre utbygging.

Planen viser at utnyttet og uutnyttet byggegrunn kun kan nyttes til offentlig bygning.

Denne viser også hva som må være grøntområder, bevaringsverdig tomt og veier/plasser.

En endring av dette krever at det utarbeides et forslag til ny reguleringsplan.

I nord ligger Halvor Blinderns grav, som er en del av Menighetshus-tomten og som er festet fra OVF. Denne er regulert til «Spesialområde – bevaring».

Mot syd, langs hele NRKs tomtegrense, har kommunen regulert inn en utvidelse av Suhmsgate, med bl.a. gang/sykkelvei.

Dette er det samme området som NRK har etablert parkeringsplass og gressplen på.

Kringkastingshuset og fjernsynshuset er pr. i dag oppført på Byantikvarens Gule liste som bevaringsverdige, og det foreligger et forslag til delfredning av Kringkastingshuset basert på Kulturminneloven. Forslaget innebærer i grove trekk følgende;

Utvendig inngår fasadene på A-, B- og M- fløya. I tillegg inngår endeveggene på T- fløya.

Det foreslås også at tilliggende parkanlegg til fasadene, helt fram til veiene i øst og syd, og til tomtegrensen i vest, også fredes.

Innvendig foreslås fredning av Radioresepsjonen, vindeltrapp fra resepsjonen, mesanin i resepsjonen, vestibyle 1- etasje A- fløya, Store Studio, studio24, kontrollrom 24, kunstnerfoaje, møterom 2, Kringkastings sjefens kontor og forkontor, intern trapp mellom møterom 2 og Kr. sjefens kontor og trapperom i front B- fløy.

Tidligste byggetrinn på Marienlyst

I 1935 ble det avholdt en arkitektkonkurranse for det nye kringkastingshuset.

Arkitekt Nils Holter vant denne konkurransen. I 1936 ble kontrakten for arkitektoppdraget undertegnet med Nils Holter, og med Ole Øvergaard som pålagt mentor, siden dette var et offentlig oppdrag som Holter var for ung til å kunne gjøre alene. Han var 36 år.

Første spadestikket for kringkastingshuset ble gjort av statsråd Nils Hjelmtveit, 6 september 1938.

Byggebudsjettet var i 1936 anslått til kr. 2.428.450, som i 1938 økte til kr. 4.835.000,.

Total byggekostnad endte til slutt på Kr. 20 mill., da A-, E-, M- og B- fløy, var helt ferdigstilt og overlevert i 1950.

B- fløya og halve M- fløya var ikke med i de første kalkylene.

A-fløy, E- fløy og ½ M- fløy i Kringkastingshuset ble tatt i bruk i 1941, selv om de ikke var helt ferdig innredet.

Da tyskerne og norske nazister i 1940 rykket inn i Kringkastingshuset, mente de at sjefskontorene var for små og beordret en påbygging i fronten som skulle inneholde større sjefskontorer og et møterom.

I tillegg ble det laget en skjult trapp mellom 2-, 3- og 4- etasje, slik at ledelsen raskt kunne møtes i hemmelighet.

Allerede i 1941 startet påbygging av A- fløyas front, med sjefskontorene og møterommet, samt bygging av B- fløya og resten av M- fløya.

Disse byggeprosjektene var ferdig i 1943.

B- fløya ble raskt tatt i bruk som sykehus for den tyske Organisation Todt.

Etter frigjøringen i 1945 ble B- fløya benyttet som norsk garnisonsykehus fram til 1947 og etter det, utleid til Helsedirektoratet og Arbeidstilsynet, samtidig som NRK etter hvert ekspanderte inn i denne fløya.

Kringkastingsbygget ble ikke helt ferdigstilt mht. Store studio og studioene i E- fløya før i 1949, og den offisielle overtakelsen ble gjort av NRK i 1950.

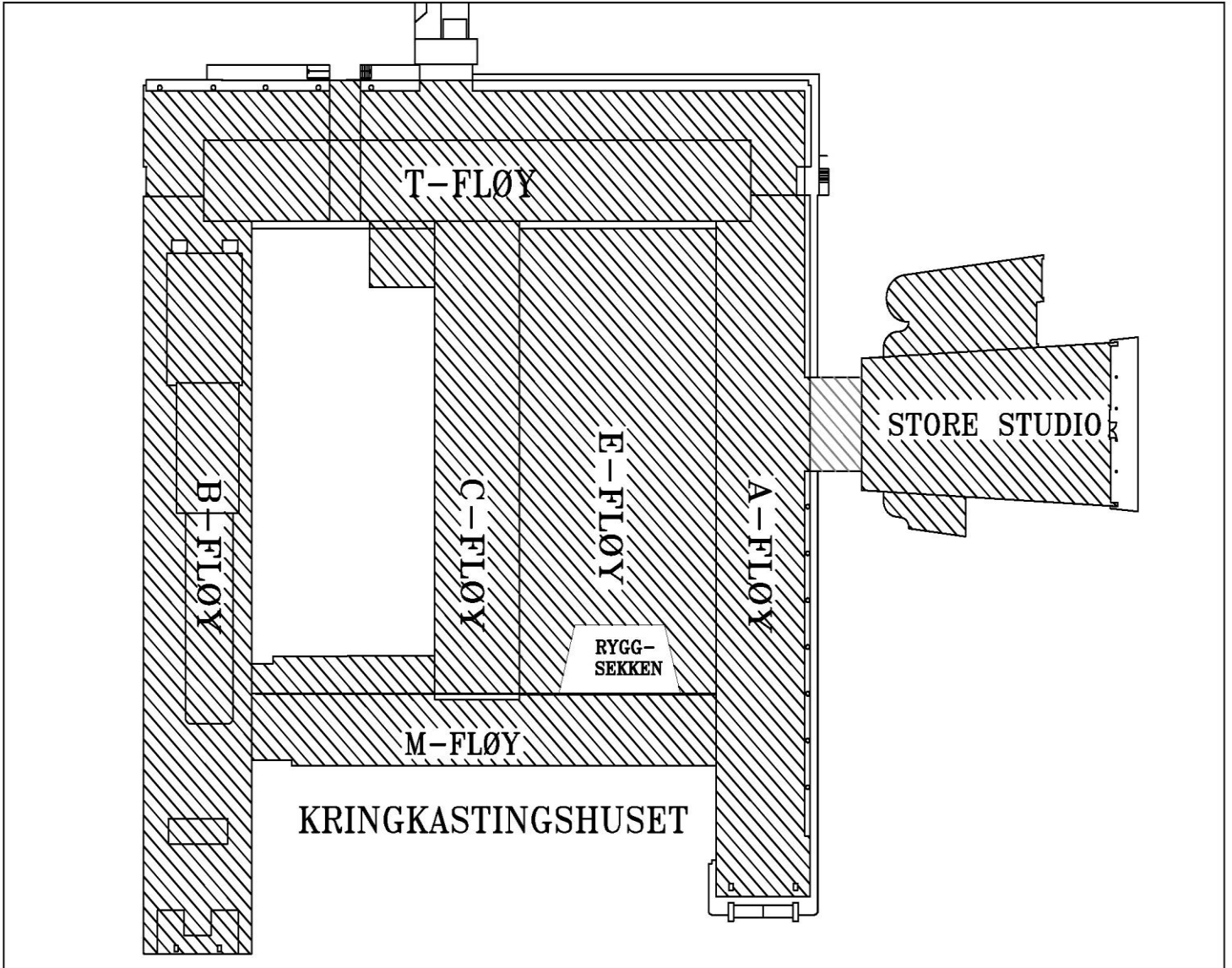
Byggetrinn 1; A- fløya, E- fløy og halve M- fløya, 1938 – 1940/1941

Byggetrinn 2; B- fløya og neste halvdel av M- fløya, fronten til A- fløya og innbygging av balkongen i 3- etasje, M- fløy, 1941 - 1943.

Entreprenør for byggetrinn 1 var Murermestrene Kristiansen & Olsen.

Entreprenør for byggetrinn 2 var Stensrud & Søn AS.

Nord

Fjernsynshuset

De første prøvesendingene for fjernsyn startet i januar 1954, fra et provisorisk studio/fjernsynsteknisk rom, ca. 22 m², på Tryvasshøgda Radio.

I 1955 ble aktiviteten flyttet til Marienlyst og det første fjernsynsstudioet ble innredet i Kringkastingshuset, "Ryggsekken", med videre prøvesendinger gjort derfra.

Selve fjernsynssenderen sto igjen på Tryvasshøgda. "Ryggsekken" er et påbygg til M- fløya, 2- og 3- etasje, og ble bygget i 1954. I en kort periode ble enda et radio-studio "lånt" bort til fjernsynet.

De første prøvesendingene varte i ca. ½ time av gangen.

Studioet var lokalisert i 3- etasje, M- fløya, der Utenlandssendingen (Kortbølgen, Sjømannssendinga), senere fikk studio. Forøvrig hadde Kortbølgen studio 74, før de flyttet. Her var det både kontor og studio.

Prøvesendingene i Kringkastingshuset varte fram til fjernsynet ble offisielt åpnet i 1960.

Foto: Arne Storm Halvorsen

Første fjernsynsstudio på Marienlyst, Kringkastingshuset.

Åpningen av fjernsynet, 20 august 1960, foregikk i to deler. Den første offisielle delen ble avviklet i studio A i Verkstedsfløya (V- fløya, midlertidig fjernsynshus), med et påfølgende underholdningsprogram i Folketeateret.

Planlegging av fjernsynshuset startet allerede på midten av i 1950- tallet og stortinget vedtok i 1957 at fjernsyn skulle innføres i Norge på permanent basis.

Arkitekt Nils Holter ble i 1957 engasjert til å utrede et nytt fjernsynshus og fant tidlig ut at huset ikke kunne stå ferdig til den offisielle åpningen av fjernsynet i 1960. Derfor ble det besluttet å bygge 2 studioer, studio A (st.7) og studio B (st. 8) i et provisorisk bygg, Verkstedsfløya .

Senere, i 1964, ble det påbygget et studio for Sports- og Dagsrevyen, Studio D.

Fløya var klar til bruk i november 1959 med offisiell åpning av fjernsynet i august 1960, i studio A (senere døpt til studio 7).

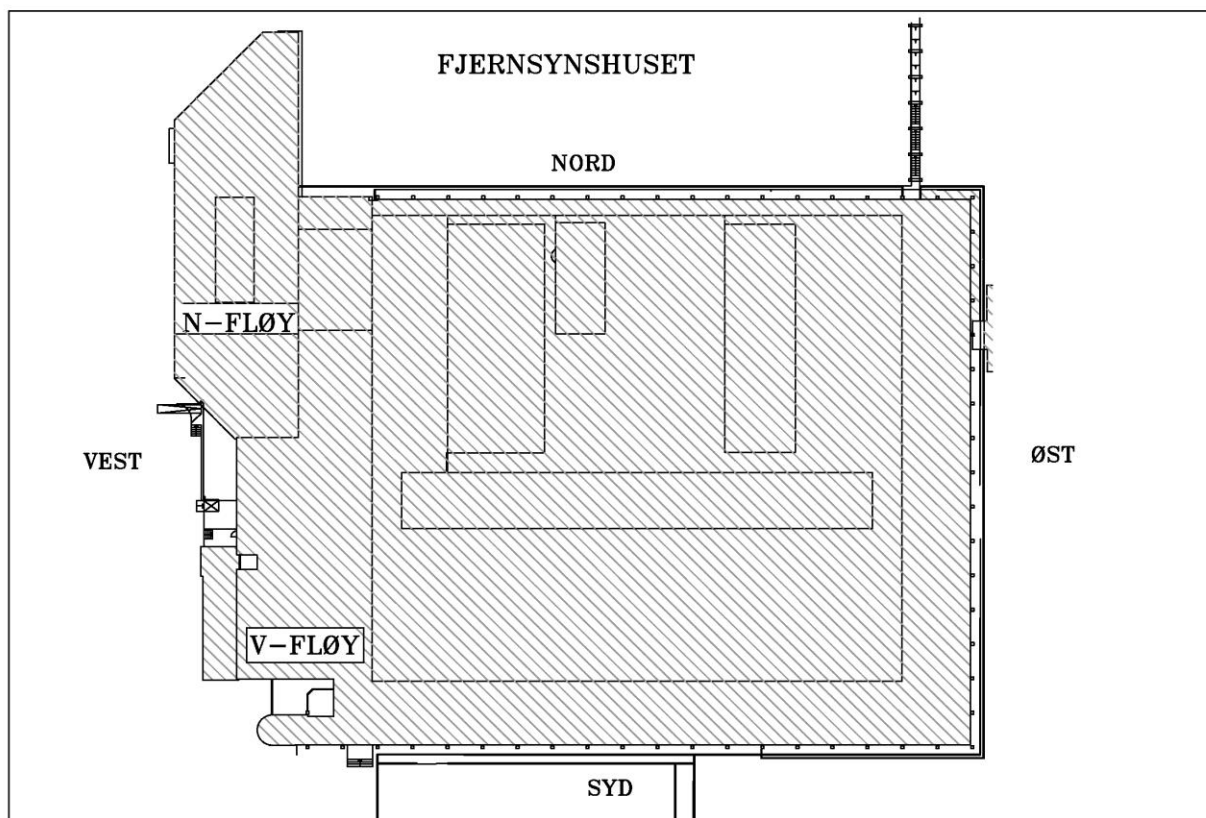
Studio A (st.7) og studio B (st. 8) er i dag lager for teknisk utstyr, men ble brukt som fjernsynsstudioer helt fram til ca. 2000. Studio D ble revet i 1981 for å gi plass til garasjeanlegget.

Nordre del av Verkstedsfløya ble revet i 1986 for å gi plass til N- fløya.

Verkstedsfløya inneholdt foruten studioene A, B og D, snekkerverksted, malersal, verksted for produksjonsutstyr, grafisk/dekor, rekvisitører og telekino.

Gravearbeidene for fjernsynshuset startet september 1963 og overtakelse av bygget var 2.januar 1968. Innredninger og installasjoner var ikke helt ferdig, men det var klart nok til å flytte inn i kontorene og starte produksjonstekniske installasjoner. I 1969 ble første studio, studio 1, tatt i bruk, mens de øvrige studioene ikke var helt ferdig før 1978. Det betød at kun studio 1 ble innredet med svart/hvitt-fjernsyn. De øvrige studioene ble etterhvert innredet for fargeproduksjoner.

Prøvesendinger for fargefjernsyn ble vedtatt i 1970.

Øvrige bygninger

Innføring av fjernsyn og økt sendetid i radioen, medførte en sterk økning av antall ansatte i NRK og behovet for ytterligere lokaler ble prekært. C- fløyen, i kringkastingshuset, ble raskt prosjektert, og bygget i 1961/62. V- fløyen i fjernsynshuset, ble utvidet i 1963 og i tillegg måtte det etter hvert tas i bruk flere kontorbrakker.

I 1950 var det ca. 150 ansatte i NRK, i 1960 ca.500, i 1965 ca. 1.300 og ved inngangen av 1980 var det ca. 2.2 00 ansatte. I dag er ca. 3.600 ansatte.

Økning av antall lisensbetalere utviklet seg langt mer positivt enn ledelsen hadde forutsatt, noe som gjorde at finansieringen av NRK mht. utbygging av lokaler, utbygging av sendernettet og programutvikling var mulig innenfor NRKs egne budsjetter.

Ved inngangen til 1960 var det 6.500 TV- lisensbetalere og ved utgangen av 1960 var det 50.000 lisensbetalere. I 1962, var det 400.000 betalende seere. Dette var langt høyere enn prognosene til ledelsen, som var 77.200.

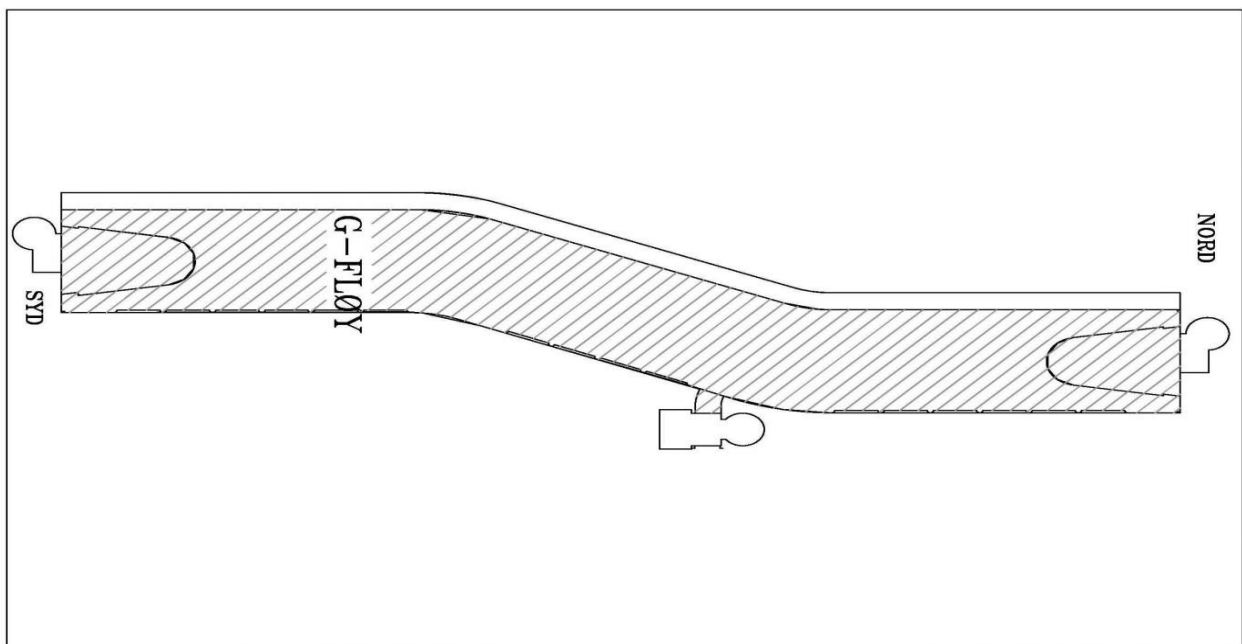
Brakkene som ble tatt i bruk på denne tiden, 1963 – ca. 1970, var OB- brakka, Transportbrakka, brakkene i Gydas vei, Film/opplysningsbrakkene og Fagforeningsbrakka. Fagforeningsbrakka het tidligere FUHA/FBUA- brakka, etter, hhv. fjernsynets underholdningsavdeling, og barn- og ungdomsavdeling, som lenge holdt til der. Før dette var den benyttet som byggebrakke for Fjernsynshuset og ble innredet til kontorlokaler i 1969.

Dette er den eneste provisoriske bygningen fra denne tiden som fremdeles er i bruk.

Det ble i 1965 etablert en egen brakke i Gydas vei for Erik Byes redaksjon, " Ide-banken". Denne ble senere gjort om til barnehage, Lysthuset, som var forløperen til dagens Lysthuset-barnehage på nordsiden av Fjernsynshuset.

Ytterligere vekst i både radio- og fjernsynsvirksomheten gjorde at man i 1974 bygde T- fløyen, i Kringkastingshuset. Denne bygningen rommet redigeringsrom, studios, kantine, bibliotek og noen programavdelinger, bl.a dagsnytt, fjernsynets barn- og ungdomsavdeling og kulturavdelingen.

NRK kjøpte i 1982, Vestre Aker menighetshus og innredet det til kontorer. Programbladets redaksjon og ledelse holdt til der inntil Programbladet ble solgt. Etter hvert ble huset tilpasset for fjernsynsproduksjoner og definert som " location".

I 1983 ble G- fløyen bygget som et ledd i å sanere midlertidige brakker, samt gi bedre kår for en økende mengde produksjonsbusser. OB- service som tidligere holdt til i mindre brakker, ble nå flyttet til G- fløyen etter ca. 2,5 års midlertidig opphold på Aker Brygge.

NRKs første bilverksted holdt til ved nedkjøringen til garasjeanleggene, ved B- fløya. Dette verkstedet flyttet også inn i G- fløya og frigjorde plass i 1984, til fjernsynets plastverksted og senere, i 2013, til lager/verksted for eksterne entreprenører.

I 1980- årene fikk radioen behov for mer areal samtidig som det var behov for å samle tekniske tjenester og serviceverksteder.

N- fløya ble bygget i 1987 og skreddersydd for verksteder og kontorer for det tekniske personalet som fraflyttet B- fløya.

Anleggsverkstedet, tidligere Radioverkstedet, i 4-etasje, B- fløya, ble flyttet til N- fløya og frigjorde plass til den første P2- redaksjonen.

I påvente av å flytte laboratoriet til N- fløyen, hadde de et midlertidig opphold på ca. 2 år i tidligere RCCL (Cruiserederi) sine lokaler i Fridtjof Nansens vei ved Majorstua.

På 1990- tallet ble det besluttet å samle nyhetsavdelingene og sport for fjernsynet og radio til en enhet, i en ny bygning, Nyhetshuset. Samtidig ble det besluttet å flytte redigerings/klipperommene i Gydas vei nærmere nyhetene og de øvrige programavdelingene.

Nyhetshuset (opprinnelig het det Programhuset) ble bygget i 2 byggetrinn, 1994/1999.

I 1992 flyttet Fjernsynsteatret, fra 5- etasje Fjernsynshuset til Dramasentret i Nydalen og skiftet samtidig navn til Dramaavdelingen.

Kostnadene ble etter hvert så høye (husleie ca.kr. 13 mill. /år) at det ble besluttet en flytting tilbake til Marienlyst i 2003.

Det ble også besluttet av K-sjef Bernander å opprette et opplevelsessenter for publikum.

Disse virksomhetene ble i 2003/2004 samlet, sammen med Kringkasterdivisjonen, i et nytt bygg, Glassgården.

Kunstverk, minnesmerker, steinkledning

NRKs minnelund

Utvendig

Ved hoved innkjøringen fra Suhms gate ligger,

"Steinrøysa nedi bakken" ble etablert i 1971. Radioprogrammet, "Søndagsposten", oppfordret alle kommunene i hele landet til å gi en stein hver for å lage dette minnesmerket over Alf Prøysen. Fremdeles kommer det, fra tid til annen, steiner fra folk i ulike kanter av landet.

Den grønne benken til Otto Nielsen, er en gave fra Trondheim kommune i 1993.

Byste av Erik Bye i bronse, på granittpedestall er laget av Nils Aas i 1991.

Foran B- fløya på plenen, står Bjørnson-monumentet som er laget av Agnes Houg i 1962/63 og montert i 1968.

Bronsjefigurene utenfor Sporten, Fjernsynshuset, er laget av Kjell Erik Killi Olsen.

Utvendig relieff/maleri ved Kongeinngangen til Store studio er laget av Finn Christensen i 1959.

Kringkastingshuset er stort sett kledd med Støren- granitt. B- fløyas østre og nordre fasade er kledd med Tolga- granitt.

Utvendige vegger på repositet til hovedtrappen foran Radioresepsjonen, er kledd med Iddefjord- gneis.

Innvendig, faste kunstverk

Glassrelieffet i trapperom i B- fløya syd, som viser stjernebilder på den nordlige halvkule, er tegnet av Arthur Gustavson og er sandblåst ved Hadeland Glassverk under ledelse av Ståle Kyllingstad.

Strenginstrumenter, glassrelieff i møterom i M- etasjen, over resepsjonen, ble også tegnet av Arthur Gustavson.

Veggrelieff i gips ved nødutgang i radioresepsjonen er laget av Nic Schiøll.

Steinkledning på veggene til heisene i Radioresepsjonen, resepsjonsdisken og ved tidligere kassakontor i M- fløy, 1- etasje, er Iddefjord- gneis.

Plate på resepsjonsdisken er Larvikitt.

Mønster i gulv i publikumsvestibyle, Store Studio er tegnet av Arthur Gustavson.

Noen endringer og spesielle ting i bygningene

Alle bygningene på Marienlyst har gjennom tiden gjennomgått større og mindre ombygginger/endringer. Her tas med kun noen få.

Kantiner

Den første NRK- kantina lå i 3- etasje, M- fløya, inntil A- fløya, i Kringkastingshuset.

Denne etasjen ble opprinnelig bygget som en inntrukket etasje med en smal balkong i front.

Kantina ble flyttet til 4- etasje, B- fløy i 1947.

Den smale balkongen ble innlemmet i bygget i 1943.

Kantinen ble flyttet videre til 4- etasje, T- fløy i 1975, hvor den ligger i dag, og slått sammen med fjernsynets kantine som hadde ligget fra 1968/69 til 1975, der Sporten har lokaler i dag.

Dagens nyhetskantine i Nyhetshuset ble etablert i 2001.

NRKs telefonsentral lå i M- etasje, B- fløy, v/M- fløya, fra ca. 1950 inntil den ble flyttet til 3- etasje, T- fløy på begynnelsen av 90- tallet. Området ble så innredet til kontorer.

NRKs matriseringsverksted for produksjon av grammafonplater, lå i kjeller M- fløy, der hvor blikkenslagerverkstedet er i dag. Virksomheten ble flyttet til 1 etasje i den nye C- fløya, i 1963.

Da matriseringsvirksomheten ble avviklet i 1965, ble lokalene benyttet til et billedarkiv. Lokalene i kjeller ble innredet til opplæringsstudioet for fjernsyn, som siden ble flyttet til studio B i Verkstedsfløya, midt på 80- tallet.

I 1934 begynte NRK å spille enkelte programmer og musikk inn på lakkplater.

De første platene var ikke godt egnet til oppbevaring over lengre tid, slik at det i 1947 ble installert eget matriseringsutstyr i Kringkastingshuset. Masterplatene kunne da kopieres over på platematerialer som hadde langt bedre kvalitet, samtidig som de kunne mangfoldiggjøres.

Utstyret ble brukt både til NRKs egen produksjon og for private plateselskaper.

Innspilling av NRKs egne programmer varte til 1963, mens utstyret fortsatt ble brukt kommersielt fram til 1965, da det ble solgt. For øvrig eksisterer ennå sjakten til plateheisen som gikk fra kjeller i A- fløya og opp til 2- og 3- etasje.

Fra 2002 til 2006 ble det i B- fløya foretatt en omfattende, innvendig totalrehabilitering og strukturendring i 1-, M-, 2-, 3-, og 4- etasje.

Denne fløya ble i 1942/43, innvendig utformet som sykehus med 3 m brede korridorer og svært tykke innervegger, 60 – 70 cm, noe som ga svært liten arealeffektivitet.

Etter rehabiliteringen framstår hele B- fløya som en langt bedre utnyttet fløy.

Dagsnytt holdt til i 3- etasje, A- fløya og flyttet til 3- etasje, T- fløya i 1974/75 og videre til Nyhetshuset i 1999.

Østlandssendingen lå som nabo til dagsnytt og utenriksavdelingen i 3 etasje A- fløya fra de startet opp i 1959 til de i 1981 flyttet til Staffeldt gate, ved SAS- hotellet og videre til Myrens Verksted i 1993, hvor de også er lokalisert i dag.

Alltid Nyheter ble etablert i 3- etasje, M- fløya i 1996/97, med første sending i 1997.

I 2003 ble virksomheten flyttet til Nyhetshuset og til nytt studio bygget på samme prinsipp som studioet i M- fløya.

Dette var et av de første studioene uten studiodør, men med akustisk tilpasset sluse mellom redaksjonen og studio.

T- fløya har kontinuerlig fra den ble bygget til i dag, gjennomgått store ombygginger og endringer.

Barn- og ungdomsavdelingen flyttet i 1975 fra Fagforeningsbrakkka, hvor de hadde holdt til siden 1969, til T- fløyas M- etasje, hvor RR5 og RR6 er i dag.

I 1980 flyttet Barn- og ungdomsavdelingen inn i det som i sin tid het Arkitektbrakkka, på nordsiden av Fjernsynshuset. Denne brakka ble senere utvidet for å huse redaksjonen til Sesam-stasjon. I 2003/04 flyttet de tilbake til Kringkastingshuset, men nå til 3, 4 og 5 etasje i B- fløy, samt til deler av T- fløy og M- fløy.

Radioverkstedet (senere, anleggsverkstedet) lå i 4- etasje, B- fløy fra 1943 fram til 1987 da de flyttet til N- fløya. De fraflyttede lokalene ble bygget om til redaksjonslokaler for den første P2- redaksjonen i Oslo, i 1988/89.

Eldre studios, o.a. i Kr.huset

Radio-studioene, S 13, S 14, S 16 og S 17 i 1 etasje, studioblokka, eksisterer ikke lenger.

Dette var hhv. 3 talestudios og et studio for folkemusikk, S 17.

S 17, ble for øvrig også kalt "Fenalåret", pga. bruken og sin karakteristiske form.

I dag benyttes det til apparatrom.

S13 og S14 ble slått sammen til K15. S16 er sammen med tidligere K20 gjort om til et nytt og større K20, kontrollrom for musikkstudioet, S 20

Mellom C- fløya og B- fløya, der hvor det er brakker i dag, lagde arkitekt Holter planer for et studio-kompleks som en utvidelse til Kringkastingshuset som skulle bestå av et stort musikk studio, et hørespill studio og en bred foaje for publikum. Denne planen ble aldri realisert, men inngangen til foajeen ble etablert, og kan sees utvendig, i det indre hjørnet av B- fløya og M- fløya.

S74 var Kortbølgens første redaksjons rom og studio, før de flyttet til K75-76 i 2- etasje, i "Ryggsekken". I 1965 flyttet de til K90, tidligere fjernsynsstudio i "Ryggsekken", en etasje opp .

Sølvguttenes studio, nå øvingsrom for KORR, i kjeller A- fløya, ble opprinnelig bygget som et barnetimestudio.

Store studio ble totalrehabiliterert i 1994.

Alle de opprinnelige radio studioene i 1 etasje står på gummiklosser på egne fundamenter, og er konstruksjonsmessig adskilt fra den øvrige bygningen.

Kringkastingshuset har en M- etasje mellom 1- og 2- etasje. Forklaringen til dette synes å være kommunale bestemmelser med etasjebegrensninger på 30- og 40- tallet.

Det ble lagt inn en lavere og delvis teknisk etasje over foajeen i A- fløya som ikke kunne anses som en fullverdig etasje og unngikk på denne måten begrensningene også i de øvrige fløyene.

Studios og prøverom i TV huset

Studio A (st. 7), studio B (st. 8) og studio D i verkstedsfløya var de første studioene, bygget for ordinære fjernsynssendinger.

Disse er i dag lager for teknisk utstyr (st. D er revet).

Studio B ble lenge benyttet av personalopplæringen til øvingsstudio for fjernsyn.

Fjernsynshuset ble opprinnelig bygget med 4 store prøverom, à 240 m² og 3 mindre prøverom på hhv. 74 m², 57 m² og 63 m². Disse var lokalisert i 5- etasje og ble etter hvert tatt ut av bruk som prøverom og benyttet til andre formål. De tre mindre prøverommene ble tidlig bebodd av Fjernsynsteateret, før de flyttet til Dramasenteret i Nydalen.

Oversikt over alle byggetrinnene

På eiendommen(e) er det oppført 7 selvstendige, permanente bygninger.

1. Kringkastingshuset

Oppført i år ;

A- fløy + ½ M- fløy	1941 (formelt overtatt i 1950)
D- fløy, Store studio	1941
E- fløy, studioblokka	1941 - 1950
B- fløy + ½ M- fløy+ front A- fløy	1943 (formelt overtatt i 1950)
F- fløy, beredskaps rom, indre gård	1943
H- fløy, tidl. Bilverkst.,plastverkst.	1943 – 1945
M- fløy, «Ryggsekken»	1954
C- fløy	1962/63
B- fløy, påbygging på taket	1947/1969, tidl. laboratoriet
T- fløy	1974
M- fløy, påbygging	1989

Formell overtakelse av byggverket ble gjort i	1950.
Totalareal for Kringkastingshuset	37.100 m ²

Arkitekt Holter & Øvergaard
Arkitekt Jan Bauck (T- og M- fløy)

2. Fjernsynshuset

Oppført i år;	1968/69
Areal	41.100 m ²
5 etasjer + kjeller + kabeletasje + ½ ventilasjonsetasje	
Arkitektene Holter & Bauck	

3. Verkstedsfløya, midlertidig fjernsynshus

Oppført i år;	1959
Opprinnelig areal	3.000 m ²
(delvis revet, resten inngår i N- fløya)	
2 etasjer + kjeller	
Påbygging 1,	1964
Påbygging 2, st. D	1964
Arkitekt Holter	

4. G- fløya

Oppført i år;	1983
Areal	12.900 m ²
4 etasjer + kjeller	
Arkitekt Bauck	

- 5. N-fløya**
 Oppført i år; 1987
 Areal 5.600 m²
 5 etasjer + kjeller
 Arkitekt Bauck
- 6. Nyhetshuset**
 Oppført i 2 byggetrinn + 1994/1999
 Påbygg for et studio 2014
 Areal 6.850 m²
 Arkitekt 4 B
- 7. Glassgården**
 Oppført i år; 2003
 Areal 7.000 m²
 Dramaavdelingen flyttet til Nydalen i 1992
 og tilbake til Marienlyst i 2003/04
 Marienlyst Arkitekter AS
- 8. Menighetshuset**
 Oppført i år; 1932/33
 Kjøpt av NRK 1982
 Areal 460 m²
 2 etasjer
 Arkitektene Finn Bryn og Johan Ellefsen
- 9. Barnehage, Veksthuset**
 Oppført i år; 1925
 Areal 300 m²
 2 etasjer
 Tidligere driv-/veksthus for gartneri
- 10. Aksjer i garasjeanlegget**
 Marienlyst Garasjer AS i 17 aksjer, 17 park.plasser
 Shellstasjonsanlegget ved
 Kirkeveien/Suhms gate, tomten er festet

Provisoriske bygninger

Fagforeningsbrakke, tidl. FUHA/FBUA- brakke

Areal	715 m2
Byggeår , bygge brakke	1965
NRK overtok den til kontorer i	1970

ORTO- brakke

Areal	1.275 m2
2 byggetrinn	1992/1996
Ble bygget for å huse NRKs OL 1994- organisasjon	

Håndverksbrakke

Areal	244 m2
Byggeår	1970-1980-tallet

Barnehage, Lysthuset

Areal	269 m2
Byggeår	1999
Området var tidligere tennisbane for NRK	

Indregård -brakker

Areal	375 m2
-------	--------

Container, ildsfarlige stoffer

Ligger ved nedkjøring til garasjen ved B- fløya

Bygninger som er revet

Verkstedsløya

Byggeår	1959/1964
Revet, nordre del	
Revet areal	1.200 m2
Lokalisert på vestfasaden til Fjernsynshuset	

Arkitektbrakk, Sesambrakke

Byggeår	1970,1980,1987,1999
Revet	2004

Areal	880 m2
Lokalisering	Nord for Fjernsynshuset

Film- og opplysningsbrakke

Byggeår	1964
Revet	1995
Areal	1.350 m2
Lokalisering	Hvor Glassgården står i dag.
Brakken inneholdt også i en periode, en barnehage og kostymetjenesten.	

Ide-banken - barnehage

Byggeår	1965
Revet	2000
Areal	106 m2
Lokalisering	Gydas vei

Moens-brakke, lysseksjonen

Byggeår	Antatt ca.	1970
Revet		2000
Areal		170 m2
Lokalisering		I Gydas vei

Rekvisittbrakke

Byggeår	1981
Revet	2003
Areal	600 m2
Lokalisering	Mellom Kr.hus og Fjernsynshuset

OB- og kulisse brakke

Byggeår	1962
Revet	1985/86
Areal	260 m2
Lokalisering	Mellom TV og G- fløy

Bilkontorbrakke

Byggeår	Ikke info
Revet	1985/86
Areal	Ikke info
Lokalisering	Mellom TV og G- fløy

Opplæring, filmklipp, redigeringsbrakke

Byggeår	1971
Revet	1994
Areal	2.800 m2
Lokalisering	I Gydas vei

Dagsrevybrakke

Byggeår	1981
Revet	1994
Areal	220 m2
Lokalisering	På plenen utenfor sporten

Beverhusbrakke

Byggeår	
Revet	1994?
Areal	ca. 3.000 m2
Lokalisering	På parkeringsplassen ved Store studio Ble fraktet til Tyholt som første P2 lokaler i Trondheim

Larsen-brakke

Byggeår	1970- tallet
Revet	1993
Areal	20 m2
Lokalisering	Hvor norddelen av Nyhetshuset står

Brakke nord for B- fløya

Byggeår	ca. 1950
Revet	ca. 1970
Ble benyttet til barnehage og NRK- virksomhet	
Lokalisering	Mellom B- fløya og Verkstedsfløya

Bygningskonstruksjoner

Kringkastingshuset

Byggegrunnen består stort sett av fjell, av type leirskifer.

Hele bygningen er fundamentert på fjell enten direkte eller med peler.

Kun et par få punkter er fundamentert på sandpute.

Bygningen kan vanskelig tilleggisoleres mht. ytterveggene pga. den spesielle konstruksjonen med betonglimte granittplater på fasadene og pga. fredning.

Ved ytterligere isolasjon på innsiden vil fukt i veggene gi frostskafer på kledningen. Dette betyr at Kringkastingshuset alltid vil score lavt mht. energimerking.

A-Fløy + ½ M- fløy

Hoved konstruksjon, vegger

Grunnmur i armert betong.

Yttervegger i 1- og M-etasje, armert betong med Støren granitt som kledning på fasaden.

Pusset innside.

Fronttilbygget, sjefskontorer og møterom 2, er bygget i armert betong.

Øvrige yttervegger er i murt, 1,5 – 2 steins uisolert tegl, kledd med Størenggranitt.

Granittkledningen er 20 mm tykk og støpt fast med 30 mm betong/mørtel med messingtråder som forankring.

Innervegger i armert betong og tegl i kjeller, 1- og M-etasje. I tillegg bærende søyler innvendig og utvendig i 1- etasje.

Korridorvegger i 2-, 3- og 4- etasje er bærende teglsteinsvegger noe som gjør at korridorer er vanskelig å innlemmes i kontordelen, pga. bærende funksjoner

Store studio har dobbelte yttervegger i tegl forsterket med pilarer.

Utvendig mineralittpuss. Akustiske slisseplater innvendig.

Radiostudioene er bygd som selvstendige «bokser» i tegl stående på gummiklosser på egen grunnmur i betong.

Alle dekker er utført i armert betong, delvis forsterket med betongbjelker.

Yttertaket er isolert med 40 mm korkisolasjon, tekket med takpapp.

Store studio-taket er tekket med kobberteckning.

B- Fløy og ½ M- fløy

Hoved konstruksjon Gulv, dekker

Grunnmur, 1-, og M-etasje som A- fløy.

Øvrige yttervegger i tegl, med innvendig bindingsverk og gipsplater. Uisolert.

Innvendig bæring er med betongsøyler og betongbjelker.

Påbygd del av M- fløy er bygget med hulldekker og ferdig betong-elementer, isolert med mineralull, i yttervegg. Bæresystemet er med søyler og bjelker i betong.

Kjellevegger er isolert med Leca.

Delevegger er lettvegger med gipsplater. Korridorvegg er tidligere yttervegg i betong og tegl.

Alle dekker er armert betong forsterket med betongbjelker. Hulldekker i påbygg.

Yttertaket er isolert med 40 mm korkisolasjon/mineralull, tekket med takpapp.

Konstruksjonene tilsier at lokalene er enkle å åpne til kontorlandskap.

C-Fløy

Hoved konstruksjon, vegger, dekker

Grunnmur/kjellervegger i armert betong. Store deler av kjeller er tilfluktsrom med ekstra forsterket vegg-, gulv- og takkonstruksjoner.

Ytter vegger forøvrig i c- fløya er støpt betong med Siporex isolasjon.

Innervegger er av typen gipskledde lettvegger.

Alle dekker er armert betong forsterket med betongbjelker, ribbedekker.

Dekket mellom 1- og 2- etasje er konstruert slik at det kan fjernes for kunne gi tilknytting mellom etablerte studioer og de den gang planlagte studioer mellom C- og B- fløya.

Dvs. langsgående og tversgående betongbjelker.

Yttertaket er isolert med 40 mm korkisolasjon, tekket med takpapp.

Konstruksjonene tilsier at lokalene er enkelt å åpne til kontorlandskap.

T- fløy

Hoved konstruksjon, vegger, dekker

Dekker og søyler i støpt betong samt betongbjelker langs yttervegger. Vertikale sjakter med betongvegger i hver ende av bygget. Dette for avstivning av bygget og for føringer av ventilasjonskanaler og elektrokabler.

Dekkene er dimensjonert for tung innredning.

Armerte betongvegger isolert med Leca i kjeller og underkjeller (beredskapsstudio).

Tilfluktsrom i kjeller med forsterkede vegger og dekker.

Yttervegger i 1- etasje er i pusset Leca. Øvrige yttervegger i isolert aluminiumskonstruksjoner.

Lette innervegger.

Takene tekket med papp, isolert med stiv mineralull.

Konstruksjonene tilsier at lokalene er enkle å åpne til kontorlandskap.

G- fløya

Hoved konstruksjon, vegger, dekker

Dekker i plasstøpt betong i alle etasjer, understøttet av betongsøyler i kjeller og 1- etasje.

For 2, 3, og 4 etasje understøttes dekkene av stålsøyler i yttervegger og 1 betongsøylerekke i korridor.

Yttervegger i utfyllende bindingsverk, kledd med fasadeelementer i betong.

Innervegger i lette systemvegger.

Vegger i trappetårn er utført med plasstøpt betong i glideforskaling. Isolert med isopor.

Taket tekket med papp og isolert med Styrofoam.

Konstruksjonene tilsier at lokalene er enkle å åpne til kontorlandskap.

Fjernsynshuset

Hoved konstruksjon, vegger, dekker

Fjernsynshuset er bygget som et kompakt-fjernsynshus.

Dekker i plaststøpt betong, understøttet av betong søyler og betongbjelker.

Utvendig betongsøyler i fasaden med påhengte betongelementer som rekkverk for ytre gangbaner.

Fjernsynsstudioer er laget som egne «betongkasser», lydisolert fra den øvrige konstruksjonen.

Egen etasje over 3 etg. for kabelføringer samt en skjult mesaninetasje over kontorband, for ventilasjonskanaler.

Yttervegger delvis støpt og delvis glass/aluminiumselementer delvis murt tegl.

Innervegger i Leca, murt tegl og lette systemvegger.

Konstruksjonene for det ytre kontorbandet tilsier at det er enkelt å åpne til kontorlandskap. Øvrige deler av huset har store begrensninger mht. åpne områder pga. særegne konstruksjoner rundt studios og tekniske rom.

N- fløya

Hoved konstruksjon, vegger, dekker

Kjeller utført i plaststøpt betong. I øvrige etasjer er oppført i prefabrikkerte søyler, bjelker og hulldekkeelementer. Trapperom er i plaststøpt betong.

Yttervegger i utfyllende bindingsverk med aluminiums kledning.

Innervegger i lette systemvegger.

Konstruksjonene tilsier at lokalene er enkle å åpne til kontorlandskap.

Nyhetshuset

Hoved konstruksjon, vegger, dekker

Betonggulv på grunn i 1- etasje. Hulldekker understøttet av stålsøyler og bjelker.

Yttervegger i isolert bindingsverk med fiberpuss fasade. Fiberpussen er lagt direkte på isolasjonsplatene. Lite motstandsdyktig yttervegg. Granittbekledning i front.

Plaststøpt trappe- og heis rom. Delvis glassoverbygg for sentrale deler av bygget. For øvrig tekket papp og isolert med skumplast.

Delvis lette systemvegger og en del tyngre lyd-vegger i bindingsverk.

Konstruksjonene tilsier at lokalene er enkle å åpne til kontorlandskap.

Glassgården

Hoved konstruksjon, vegger, dekker

Kjeller utført i plasstøpt betong. Øvrige etasjer er oppført i prefabrikkerte søyler, bjelker og hulldekkelementer. Trapperom er i plasstøpt betong.

Yttervegger i utfyllende bindingsverk med aluminiums kledning og noe granittbekledning i front.

Innervegger i lette systemvegger.

Konstruksjonene tilsier at lokalene er enkle å åpne til kontorlandskap

Per Chr. Brachel, for eiendom, 15.10.2014

Bygningssjef fra 1984 - 1986
2000 - 2012